

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek,
Zápolya-utca. 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felajánlások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1906.

XXXV. évfolyam. 72. szám.

Előfizetési árak:
Égész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 „
Negyedévre ——— 6 „
Egy hóra ——— 2 „
— Egyes szám ára 8 fill. —
Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.
Megjelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Szerda, március 28.

A gyermekvédő liga.

I.

Nagybecskerek, március 28.

Szinte csodálatos, hogy e napokban, mikor az emberek csak a politikáról beszélnek s minden törzsszabályt koma a 48 és 67 közötti különbségeket fejtegeti, hogy ebben az időben akadnak még idealisták, kik felülemelkedve a köznapi gondokon és különbségeken, egy oly feladat megoldásához látnak, mely minden jó ember érdeklődését megérdemli.

Az országos gyermekvédő liga akciójára kívánjuk olvasóink figyelmét ezuttal felhívni, abban a biztató reményben, hogy e gazdag vármegye közönségéhez nem szólunk hasztalan, mikor figyelmébe és oltalmába ajánljuk azt a sok beteg, éhez, elhagyott gyermeket, aki Magyarországon olyan bőven akad.

Hogy miért van oly sok? Nem habozunk kimondani, hogy itt a társadalom nem teljesíti a kötelességét. Az az egyik árvaház, melyet községek vagy felekezetek építenek, nem nyújt hajlékot minden elhagyott gyermeknek. A társadalmat át kell, hogy hassa az a meggyőződés, hogy neki kell elvállalnia a gyermekek nevelését azokban az esetekben, ahol a szülők nem képesek a gyermekekről gondoskodni.

Az állam megtette a kötelességét, mikor erre vonatkozólag törvényt alkotott felállítván az állami gyermekmenhelyeket, melyekben most 25 ezer gyermeket gondoznak. Amde ezzel még nem szűnt meg a gyermekek nyomorusága, mert a tapasztalat mutatja, hogy nincs az a nap, amelyen koldus gyermekek, hol az anyjukkal, hol anélkül nem zörgetnének az ajtókon, alamizsnát, ruhát, cipőt, kenyeret kérve. Szomorú látvány ez, kétszeresen szo-

moru azért, mert az, aki itt alamizsnát kér tőlünk, nem tehet a nyomoruságáról. S érző szívvel bíró ember ilyenkor nem gondolhat mást, mint azt, hogy kötelessége ezt a gyermeket a tisztességes társadalom részére megmenteni.

De hogy ez megtörténhessen fel kell rázni a társadalmat a közönyéből, mert dicséretére legyen mondva, nem a szivtelenség, a legnagyobb baja, hanem a közöny, a nembánomság. Adassék hát elismerés annak a néhány derék férfinak, ki egy nagyobb szabású gyermekvédelmi alkotáson fáradozik, mely hivatva van a szegény gyermekek nehéz sorsát türelmővé tenni.

A kérdés már most az, hogyan lehetne ezt a nemes tervet kivinni. Hiszen az állam, a törvényhatóságok, a községek, a jótékonycélu egyesületek mind cselekszenek e téren, de amit ők eddig tettek, mind nem elegendő. Itt csak a társadalom hathatós támogatása segíthet.

A most megkezdett akció nem gondol újabb gyűjtésre, hisz ezzel agyon van már sanyargatva a mi társadalmunk s tudva van, hogy ezek a felhívások mindig a társadalomnak ugyanazt a csekély részlet adóztatják meg, mely a jótékony és közművelődés oltárán ugyis legtöbbször áldoz.

Pedig gondoskodnunk kellene a nyomorok, a siketnéma és vak gyermekekről, gyermekszanatóriumokat kellene létesíteni, napközi otthonokat kellene felállítanunk, a szegény iskolásgyermekeket tandíjjal és tanszerekkel ellátni, javítóintézetekről kellene gondoskodnunk, abból a szempontból indulva ki, hogy nem elég a gyermekeket az életnek megmenteni, de tisztességes felnevelésükről is kell gondoskodnunk.

Erről fogunk egy legközelebbi cikkünkben szólni.

A torontáltordai kosárcsütő tanfolyam.

— március 28.

Az oly áldásos eredménnyel működő Torontáltordai Gazdasági Egyesület, Marton Andor gazd. egy. titkár ur ajánlata és kezdeményezése folytán a „Tordai Gazdakör” tagjai számára is rendezett a folyó évben kosárcsütési tanfolyamot. A teljeseleg ingyenes első tanfolyam ez év január 4-én vette kezdetét s részt vett azon 20 gazdasági tag, kik a „Gazdakör” helyiségében a vármegyei gazdasági egyesület által kiküldött Dobsa Nikolovits Sándor kosárcsütőmester szakavatott lelkész tanítása és vezetése mellett február 14-ig dolgoztak.

E tordai jó magyar nép egy része, kiknek a hasznos háziipar egyik másik ágáról, annál kevésbé a kosárcsütésről még halovány fogalma sem volt, oly dicséretes, oly meglepő ügyességet tanúsítottak, olyan szorgalmat fejtettek ki, miszerint a hasznos foglalkozást megszeretvén, bátran hinniük lehet, hogy a kosárcsütés itt állandó kedvelt téli foglalkozássá válik.

A „Gazdakör” számára rendezett kosárcsütési tanfolyam befejezése után munkakiállítást, versenydíjak kiosztását és kiállítási vásárt rendeztünk.

A 28 munkanap alatt 20 munkás által készített 312 db különféle vesszőproductumot, u. m. szalmahordó kosok, kenyérgosarak, komlószáritók, kisebb-nagyobb kékizosarak, baromfi- és gyümölcs-szállító postakosarak, irodai, házi, papír- és fűkosarak változatos sokasága a kiállítást meglehetősen nagy közönségnek őszinte meglepedésére és örömeire szolgált.

Nem kevésbé volt érdekes egy a tanfolyamon résztvevők, valamint az érdeklődő látogatók előtt a jury határozata.

A Bezdán József r. k. helybeli plébános ur, mint a „Gazdakör” komoly törekvéseinek bőkezű mecénása 20 kor. jutalomsdíjat tüzvén ki a legügyesebbek és legszorgalmasabbak megjutalmazása és kitüntetésére, e jutalom az intenció szerint a jury által így ítéltetett oda: Az első 10 koronás díjat Vastag János, a második 6 koronás díjat Tapai János (gazdaköri elnök), a harmadik 4 koronás díjat pedig Benek János gazdaköri tagok nyerték el, kiknek egyébként a „Gazdakör” elismerő, dicséret nyilatkozatai is kiadának.

Tapasztalva a „Tordai Gazdakör” legkomo-

A „TORONTÁL” tárcéja.

Nadjenka.

(Vázlat.)

Átlátszó levegőjű, derült téli nap... A fagy kemény és siető. Nadjenka erősen kapaszkodik belém. Halántéka körül göndörödő fűrjeit bevonja a der. És ott állunk a hegy csúcán. Lábaiktól a völgyig meredek lejtő, melyen mint egy nagy tükörben csillan meg a nap. Mellettünk apró, világosvörös posztóval bevont szánok állanak.

Könyörgöm:

— Szánkázunk le egyszer, Nadjenka Petrowna. Csak egyetlenegyszer. Biztosítom, hogy semmi baja se történik.

De Nadjenka fél. Kis sárcipőitől kezdve a havas végéig az egész terület úgy tűnik fel előtte, mint egy mérhetetlenül mély, borzalmas örvény. Tagjai megmerevednek, lélekzete elakad, amint kérésemet megismételem.

Én azonban állhatatos maradok és végre ő is enged. Látom, hogy életét teszi kockára. Érzem, hogy reszkét, amint erős karommal átfonom derekát. S arca halottalavány, amint a szán megindul golyósebességgel. Le az örvénybe...

Az átszélte levegő élesen csapódik arcunkat, fülünkbe sivit, fájón csip dühében. Alig bírunk lélekzeteit venni. Mintha az ördög maga ragadott volna meg és most bömbölve vinné a pokolba. Minden, mi körülöttünk van, hosszú szalaggá folyik össze szemünkben... Még egy pillanat... és mindkettőnknek vége...

— Szeretem, édes Nadja, mondom halkán, elhalóan suttogva...

A szán vágatása lassul. A szél füttyölése is kezd alább hagyni. Lenn vagyunk már a hegy tövében.

Nadjenka alig él.

— Semmiért a világon nem tenném meg ezt az utat másodszer, mondja tágranyit szemekkel.

De nemsokára magára eszmél és kérdően szegi rám tekintetét. Mondtam-e azt a három szót valóban, vagy csak a szélvész süvítésében hallotta? Én pedig mellette állok, cigarettázom és figyelmesen nézem a keztyűimet.

Nadjenka megint karomba kapaszkodik. Hosszan sétálunk a hegy lábánál. A rejtély szemlátomást élénk foglalkoztatja. Mondottam azokat a szavakat, vagy nem? Mondottam, vagy nem? Ez az önszeretet, a becsület, az élet, a boldogság kérdése. Nagyon fontos kérdés. A legfontosabb kérdés a világon.

Nadjenka sokáig küzdök magával. Végre megszólal, anélkül, hogy rám tekintene:

— Tudja mit, barátom?

— Tessék, Nadja kisasszony.

— Nem próbálnok meg még egyszer...

Fölmegyünk a hegyre. Megint beleültetem a sápadt, remegő Nadjenkát a szánba. Megint átfonom a derekát, a szán lerohan az örvénybe és mikor a szél legjobban üvölt, megint halkán mondom azt a három szót:

— Szeretem, édes Nadjenka.

Leértünk. Nadja firkészetve nézi az arcomat. Hallgatja közömbös, csöndes beszédemet. És a rejtélyt megint nem tudja megoldani. Sirni szeretne, toporzékolni szeretne, látom, de én egyetlen maradok.

— Talán már haza is mehetnék, mondom.

— Nekem... nekem tejszik ez a szánkázás, felel mélyen elpirulva Nadjenka. Nem csináljuk meg még egyszer?...

Neki „tejszik” ez a szánkázás. És ha beleül a szánba, elsápad, alig bír lélekzeteit venni reszkét...

Harmadszor vágatunk lefelé. Nadjenka szeméi merően tapadnak ajkaimra. De én eltakarom számat a zsebkendővel, köhögök és a hegy közepén megint suttogtam:

— Szeretem, édes Nadjenka.

A rejtély rejtély marad. Nadja és én hazafelé tartunk. Nadja készakarva lassan megy és vár, hogy megint fülébe sugjam azt a három szót. Én azonban közömbösen szívom a cigarettámat.

Azóta mindennap felmegyek Nadjenkával a hegyre. És mikor a szán őrtit sebességgel rohan velünk a lejtőn lefelé, mindannyiszor mondom:

— Szeretem, édes Nadja... Szeretem...

És jó a március... A nap enyhébb lesz, a mi havasunk is sötétedik, olvad. Hol hallja most szegény Nadjenka a szavakat, melyeket már úgy megszokott? Ki fogja neki mondani, mikor a szél már nem sivit és én elkötözöm e városból — hosszú időre, talán örökre?

Két nappal elutazásom előtt ott ülök a kertben. Csak egy deszkakerítés választ el a háztól, hol Nadjenka lakik. És ime, egyszerre megjelenik az erkélyen az ő harsu alakja. A tavaszsejtelmes szellő megcirógatja sápadt, fajdalmas arcát...

És ekkor felhangosan újra átadom a szélnek azt a három szót:

— Szeretem, édes Nadjenka.

Meghallotta. Arca mosolygós lesz, szeméi felvillannak és mindkét kezét a szél felé nyújtja boldogan, sugárzóan, szépen... Én pedig megyek — csomagolni a podgyaszomat...

Hosszu idő mult el azóta. Nadja férjhez ment és én ma nem bírom már főgogni, miért tréfáltam akkor, miért tettem tőkre mindkettőnk boldogságát...

Csehov Antal.

lyabb tagjainál, a komoly, hasznos munka iránti jókedvű fölbuzdulást, időközben azon kérelemmel fordultam Marton Andor vármegyei gazd. egyesület titkár urhoz, járulna hozzá a most folyó kosárkötési tanfolyam befejeztével a tordai ifjúsági egyesület és a szintén csekélységem vezetésével álló „gazdasági ismétlőiskola” arra méltó tagjainak egy folytatolagos kosárfonási tanfolyam létesítéséhez.

Kérésre az újabb második tanfolyam is ingyenesen engedélyeztetvén, 20 ifjúsági egyesületi tag és ismétlőiskolai növendékkel csekélységem felügyelete s Dobsa Nikolovits Sándor kosárfonó-mester ur vezetésével a tanfolyam február hó 16-án kezdődvén, március hó 17-én fejeztették be.

E rövid idő alatt, amelyen csak 19 munkanapot számlálunk, a tanuló növendékek a valóban nem reményelt ambícióval dolgozván, készítették 158 darab már a fönt említett különféle vesszőmunkákat, sőt ezenkívül még az üregek befonását is elsajátították.

A második kosárfonó tanfolyam iránt is érdeklődvén, Bezdán József plébános ur, mint gyakori látogatónk a nemes vetélkedést előmozdítani akarván, itt is 10 kor. versenydíjat tűzött ki az arra legérdemesebbek megjutalmazására.

E második kosárfonási tanfolyam bevégeztével e hó 18-án ismét kosárfonást rendeztünk jutalomkiosztással és vásárral egybekötve.

A községi előjáróság, de különösen a most már fokozottabb érdeklődést mutató közönség árasztotta el kosárfonásunk helyiségét, amely alkalommal a látottak s tapasztaltak fölötti örömet és meglepetést el nem palástolhatván, egyhangulag hagyta jóvá, hogy az első, 3 koronás díj Csorba Mátyás, a második és harmadik, 2-2 koronás díj Rontó István és Rontó Antal, a negyedik, ötödik és hatodik, 1-1 koronás díj Krizsán Pál, Rác Mátyás és Kovács Mihály tanulóknak adassék ki.

Örömmel említem meg, mint szerencsés véletlent, hogy Láng István ur, vármegyei kir. tanfelügyelőjének itteni hivatalos dolga éppen az ifjúság kosárkötési tanfolyamának idejére esvén, meglátogatta tanfolyamunkat, hol a mai kézz munkákat is megtekintvén, őszinte örömet és teljes meglepetését fejezte ki.

Ezen idényre, ezen munkában tisztelnélvén fejezve, kellemes kötelességet teljesíték, ha úgy a „Gazdakör”, valamint az iskolaföntartó község és a kioktatott munkások nevében hálás szívvel köszönöm meg, egy a Vármegyei Gazdasági Egyesület vezetőségének, a teljesen ingyenesen engedélyezett kettős kosárfonó tanfolyam rendezését, valamint a helybeli értelmiség, különösen Bezdán József plébános részéről tapasztalt erkölcsi és anyagi támogatást.

Biczók Ferenc,
igazgató-tanító, gazdaköri titkár.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeltől 12 óráig kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délelőtt gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület olvasóhelyisége (Váraljai-utca 9. sz.). Nyitva mindennap délután 5 óráig este 10-ig, vasár- és ünnepnapokon délután 2 óráig este 10-ig.

Április 1. A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület rendezévi közgyűlése.
Április 9. Közig. bizottság ülése.

— **Uj államtitkár.** Mint a hivatalos lap közli, a király Lestyánszky Sándor miniszteri-tanácsost, földmívelési államtitkárrá nevezte ki.

— **Kinevezés.** A vármegye főispánja Chernolatetz Ferenc ideiglenes minőségben kinevezett központi II. oszt. irnokot ezen állásában véglegesítette.

— **A Kiss Ernő-szobor teleplező ünnepe.** A Kiss Ernő-szobor teleplezése alkalmával rendezendő ünnepségek dolgában a Kiss Ernő szobor-bizottság holnap, március 29-ikén délután 5 órakor az alispáni kisteremben ülést tart.

— **Uj tisztí orvos.** A Budapesteni március hó 4-ikétől 17-ikéig tartott tisztí orvosi vizsgán Schreiber Salamon antalfalvai községi orvos tisztí orvosi képesítést nyert.

— **Halálozás.** Őszinte részvétellel vesszük a hírt, hogy Kropf Sándor nyug. urad. tisztartó vasárnap, hosszas betegség után Törökbecsén elhunyt. A megboldogultban kit puritán jellegű, kellemes, rokonszenves modora miatt mindenütt szerettek és becsültek, ahol megfordult, dr. Kropf Sándor főszolgabíró édes apját gyászolja. Temetése hétfőn délután ment végbe Törökbecsén

nagy számu előkeiő gyászkozőnség jelenlétében. A család a következő gyászjelentést adta ki:

Özv. Kropf Sándorné szül. Nemsur Anna saját, valamint gyermekei és az összes rokonok nevében fájó szívvel tudatja felejtethetlen férje, illetve atyjuk és rokonuk Kropf Sándor nyug. urad. tisztartó folyó hó 25-én reggel 6 órakor, hosszas betegség és halotti szentségek ájtatos felvétele után életének 67-ik évében bekövetkezett gyászos elhunytát. A drága elhunytak földi maradványai e hó 26-án délután 5 órakor fognak a róm. kath. egyház szertartása szerint beszenteltetni és örök nyugalomra helyezni. Lelki üdvéért az engesztelő szent miseáldozat folyó hó 27-én reggel 8 órakor lesz a törökbecsei plébánia-templomban az Eg. urának bemutatva. Törökbecse, 1906. évi március hó 25-én Áldás és béke lengjen drága hamvai fölött! Özv. Kropf Sándorné szül. Nemsur Anna neje. Kropf Ödön, dr. Kropf Sándor, Kropf Géza, Kropf Gida, Kropf Margit gyermekei. Kropf Gyula, Kropf Ignác testvérei. Schwarcz Aurél veje. Luis Bertá. Bizek Ferka, Zergényi Ilona menyei. Kropf Zoltán, Kropf Sándor, Kropf Antika, Kropf Zuzsika, Schwarcz Margitta, Schwarcz Alice, Schwarcz Gyurba unokái.

— **A színház tűzbiztonsága.** Dr. Dellimanic Lajos, mint a színházi bizottság elnöke tegnap Kühn János tűzoltó főparancsnok társaságában behatóan megvizsgálta a városi színházat tűzbiztonsági szempontból s meggyőződött, hogy a színházban minden rendben van.

— **Koiportázs.** Kristóffy József belügyminiszter, tekintettel arra a körülményre, hogy a hírlapok utcai elárúsítása és terjesztése tárgyában kiadott rendeletét a közigazgatási hatóságok nem hajtották annak helyes értelme szerint végre, újabb rendeletet intézett e tárgyban a hatóságokhoz, mely szövege szerint így hangzik:

„Több oldalról emeltetett nálam panasz az iránt, hogy a hírlapok utcai árúsításának eltiltása tárgyában kiadott 22200 sz. rendelet, annak helyes értelme szerint végrehajtva nincs, mert a rendeletet akként jászszák ki, hogy a lapelárúsítók a hírlapokat csak úgy, mint eddig, házakba, kávéházakba, kocsmákba és egyéb nyilvános helyekre járva, megvételre kínálják, azon állítással, hogy a lapokkal nem hálálnak, hanem ugynevezett megrendelőknak hordják ki. Miután azonban a hírlapoknak széthordása csak tényleges előfizetők számára van megengedve és a házról házra, üzletről-üzletre, esetleg még lakásról-lakásra járás mellett történő megvétel céljából való kínálás a hálalás forgalma alá esik, felkérem címet, hogy az összes hatóságokat és azok közegeit hivatkozott rendeletem helyes értelmezéséről sürősen értesíteni és szigoruan utasítani sziveskedjék, miképp a hírlapoknak hálalás útján való árúsítása eltiltva lévén, a rendelet végrehajtásának ellenőrzésére fokozott gondjuk legyen, a leirt módon való árúsítást a lapoknak akadályozzák meg és az ily módon árúsítóktól a lapokat azonnal vegyék el és őket szigoru megbüntetés végett az illetékes rendőrhatalóságnál jelentésük fel. Értesítem végül, hogy a szóban levő rendelet végrehajtásának ellenőrzésére a m. kir. csendőrséget is utasítottam.”

— **Hajótörés a Bégán.** Ma reggel elsüllyedt a „Soldum” nevű csónakjátárónál, az erdő közelében a Weltmann Márton tulajdonát képező nagyobb burcsella 19 waggon burával. A bár körülbelül 34 ezer korona, amely azonban biztosítás révén megtérül. A mentési munkálatok folytak.

— **A hírlapirodalom köréből.** A Lugoson megjelenő „Südungarische Bote” című hetenként kétszer megjelenő politikai lap április 1-vel Krausz Ede, a Temesvári Zeitung segéd-szerkesztőjének tulajdonába megy át, aki egyszerű mind átvesszi a lap szerkesztését. A Südungarische Bote eddigi felelős szerkesztője, Reiner Adolf, a lap főszerkesztője lesz.

— **A cipészek bérmozgalma.** A nagybecsereki cipésmunkások bérmozgalma, amelylyel a mesterek krimicsauval feleltek, még nem intéződött el s a békéltető tárgyalást ma délutánra hívta össze Mattanovics György iparhatósági biztos. A békéltetésen részt vesz Vogel iparfelügyelő is s remélhetőleg mihamarabb meg lesz az egyezés, mert a cipészek közti háborúság a segédeknek és a mestereknek egyaránt nagy kárára van, különösen akkor, mikor itt két nagy cipőraktár van, ahonnan a közönség szükségleteit kielégitheti.

— **Tömeges templomrablás.** Mint Temesvárról jelentik, ott az elmúlt éjjel ismeretlen tettesek három ottani templomba behatoltak és a perselyeket kifosztották. A jözsélvárosi plébánia-templomba a tettes, aki minden valószínűség szerint még fiatal gyerek, úgy hatolt be, hogy a külső kerítésről a drótháló leszállította, s a kerítés ajtaja alatt a köveket felszakítva, bemászott a keskeny nyíláson. Azután feltörte a

sekrestye albakát s azon keresztül a templomba hatolt, ahol kifosztotta a Jézus Szt. Szive, a Szt. Antal és a Szt. Szűz oltárai perselyét, csak az általános gyűjtőperselyt nem tudta feltörni. Azután feltörte a sekrestye összes fiókjait, de nem talált semmi elvinni való. Schreiber József szabómester éjjel 1 órakor felébredve, világosságot látott a templomban, de azt hitte, hogy a plébános megy utolsó kenetet adni s eljött a ruhákért. Egy óra múlva megint világosságot látott s azt gondolta, hogy a plébános most jött vissza. De ugyanekkor látott egy suhancot kiszaladni az utcából. Reggel jelentést tett a rendőrségnek, amely megejtette a helyszíni szemlét s a nyomozást megindította. Ugyancsak ez éjjel ismeretlen tettesek kifosztották a jözsélvárosi zárdatemplom és a gyárvárosi gör. kel. román templom perselyeit. A rendőrség azt hiszi, hogy egy fiatal suhancokból álló jól szervezett bandával áll szemben, s minden lehető megtesz a tettesek kinyomozására.

— **A kuruzsló orvossága.** Mint Zomborból jelentik, az ottani rendőrséghez feljelentés érkezett, amely azt állítja, hogy a nemrég elhunyt Janyatovits Uros nem természetes halállal, hanem mérgezés folytán halt meg. A rendőrség a nyomozás során kihallgatta az elhunyt család-jának tagjait, akik ekként adják elő a tényállást: Janyatovits Uros rendkívül házsártos, veszekedő természete ember volt és emellett agylágyulásban is szenvedett, félig-meddig hülye volt. Hogy ebből a betegségből kigyógyítsák, egy csonoplai kuruzsló-szonyhoz fordultak. A kapott orvosságot beadták a szerencsétlen embernek, aki attól állítólag jobban lett. Később újból visszaesett régi betegségébe. Ezért meg új adag orvosságot szereztek, amelynek bevétele után Janyatovits Uros nemsokára meghalt. A rendőrség lefoglalta a maradék orvosságot és miután megállapította, hogy az mérges tartalmu, jelentést tett az ügyészségnek, ahol elrendelték a holttest exhumálását.

— **Életmentő hajósok.** Bezdánból jelentik: Három közégi lakos a minap kis csónakon akart átkelni a Dunán a bezdáni partra. Ittasok voltak és felfordították a csónakot. Mind a hárman a vízbe estek és tehetetlenül vergődtek a hullámok között. A Dunagőzhajós Társaság 2727. számú uszályhajójának kormányosa és egyik matróza észrevették veszedelmüket és azonnal segítségükre siettek. A bátor emberek nagy küzdelemmel és a maguk életének kockáztatásával partra vitték a fuldoklókat.

— **Tüzeset.** A mult napokban közöltük a Holländer-féle tüzesetet, amelyre vonatkozólag ma azt az értesítést vesszük, hogy nem a cukorkagyár, hanem mint ahogy mi is írtuk, a mellette levő ház teteje égett le.

Színház és Irodalom.

Heti műsor:

Csütörtökön: „A bolygó görög”.
Pénteken: „A hajduk hadnagya”.
Szombaton: „Bányamester”. (Operette.)

* **Kis herceg.** Élvezettel hallgattuk tegnap, hosszas szünet után Lecoque hervadhatatlan szépségű dallamait, melyeken ugyan meg nem érzi senki, hogy már 25 évvel ezelőtt is gyönyörködtek benne ifjak és aggok. Polgárok nagyon jó előadásban mutatták az operettet, Várady Margit a címszerepet szép organuma egész varázsával énekelte s különösen a második felvonásban pompás jóízű játékkal is hatott. Kormos Ilonka a legbájosabb hercegnő, akit valaha kitaláltak férje sátorából, Virányi pedig a legmulatságosabb Frinusz, akinek minden szavát és mozdulatát harsogó kacaj követte. E. Zöldi Hermin ezuttal szintén nagyobb és hálásabb szerephez jutott s mint igazgatónk bebizonyította, hogy nemcsak használható sokoldalú színész, de igen ügyes énekes is. A többi szerepekben jók voltak: Hatvani, Molnár Vilma, Gőzon. Külön dicséretet érdemel a kórus, melynek két számát is zajosan megtapsolta a hallgatóság. A közönség kitűnően mulatoit, akárcsak egy premiéren, azaz, ha a legutóbbi bemutatók szomorú sorsára gondolunk, bocsnatot kell kérnünk Lecoque mestertől, ezért a hasonlatért. —r.

* **Színházi hírek.** Polgár Károly színházgátonk Budapestten tartózkodván, sikerült megnyernie Környei Bélát, a Király Színház zseniális baritonénekesét, hogy 2 estén Nagybecsereken vendégszereljen. Környei Béla az ország első énekes, kiváló hanganyaggal és mesteri énektudással. Két legjobb szerepében lép fel. És pedig holnap a „Bolygó görög”-ben Ulyssesst játssza, melyet ő kreált a Király Színházban. Holnapután a „Hajduk hadnagya”-ban Boronay Imrét, a címszerepet játssza. Ez

különböleg jobb szerepei között is első helyen áll. Remélhető, hogy Polgár Károly áldozatkész-ségét és fáradozását a közönség tömeges látoga-tásával fogja honorálni.

A „Bolygó görög” II-ik felvonásában előforduló közkedvelt „Röfftöft” couplét Sik Rezső adja elő s a refraint a férfi kórus vele énekl. N. Váradi Margit, Kormos Ilona, Virányi Sándor és Sik Rezső játsszák a főbb szerepeket s az egész operetteszemélyzet részt vesz az előadásban.

* Az Arany János-társaságból. A temesvári Arany János-társaság március hónap 31-én, szombaton délután fél 5 órakor, (a közgyűlés után) az állami főreáliskola dísztermében zárt ülést tart, melynek tárgysorozata: 1. Elnöki megnyitó. 2. A titkár jelentése. 3. A pénztáros jelentése. 4. Az április havi felolvasó-ülés idejének és tárgysorozatának a megállapítása. 5. A Lugoson rendezendő irodalmi és művészeti estély elő-készítése. 6. A társaság segélyezésének az ügye. 7. Indítványok.

* A Gyakorlati Közigazgatási Könyvtár és Döntvénytár március 15-én kiadott 6. számában két önálló kézikönyv nyer befejezést. Az egyik Horváth Kálmán selmecbányai rendőrkapitány „A közigazgatási hatóságok elő utait kihágási ügyek és az ezekben való eljárás”, melynek gyakorlati használhatóságát az is biztosítja, hogy a kihágásokról betűsoros tárgymutató van a kézi-könyvhöz csatolva. A másik befejezett mű Constantin Pál nagytapolesányi szolgabírónak „Közigazgatási Repertoriuma”, melyet szakbörök-ben a legnagyobb elismeréssel fogadtak. A fő-lapon számos szakszerű kérdésre adnak feleletet és Popovics Dénes, a hunyadmegyei jegyző-egyleti elnök a községi vagyonkezelésről értekez-zik. A „Döntvénytári részben”, mely ezúttal is gazdag és változatos, számos elvi határozatot találunk a gazdasági és munkácséletpénztári, halászati ügyekben; továbbá közigazgatási bírósági elvi kijelentéseket a jegyzői nyugdíjhátralékok vissza-térítése, a jövedelmi adók kivetésénél a levoná-sokra, valamint illetékekben. A „Gyakorlati Közigazgatási Könyvtár és Döntvénytár” április 1-én kiadandó hetedik számában Vilsinszky Károlynak egy nagyszabású monográfiája veszi kezdetét „A községi könyvtárról”, melyet a leg-kiválóbb szakférfiak ajánlat kiadásra. A „Gyakor-lati Közigazgatási Könyvtár és Döntvénytár” elő-fizetési ára egész évre 12 korona, félévre 6 korona, negyedévre 3 korona, 1 óra 1 korona. Az előfizetési díjakat legcélszerűbb postai utal-ványon a szerkesztő és kiadó címére: Dr. Dolencz József ügyvéd Budapest, VIII., József-körút 74. sz. a. beküldeni. Míg a készlet tart, az 1905. évi első évfolyam teljes példányai is kap-hatók. Kölve 20 korona, fűzve 12 korona. Mutatványszámok szívesen küldenek az érdeklő-dőknek.

TÁVIRATOK.

A helyzet.

Kihallgatások a királynál.

Budapest, március 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből félhivatalosan jelentik, a király ma délelőtt Fejérváry Géza báró miniszterelnököt és Lányi Bertalan igazságügyminisztert külön kihallgatáson fogadta. A kihallgatás tárgyát a tegnapi minisztertanács megbeszélései képezték.

Fejérváry Géza báró miniszterelnök a kihallgatás után a külügyminiszteriumba ment. A Bécsben időző miniszterek ma délután visszautaznak Budapestre.

Az új választások.

Budapest, március 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik: A Neue Freie Presse mai számában azt írja, hogy a tegnapi minisztertanácson és királyi kihallgatásokon az új választások kiírása tekintetében pozitív döntés nem történt. A nevezett lap szerint a tény azonban az, hogy a választások ki nem írása dolgában a király álláspontja mindenben megegyezik a magyar kormány álláspontjával.

Pejacsevics gróf horvát bán kihallgatása szintén a választások ügyével van kapcsolatban s ő tőle az irányban kért fölvilágosítást a király, hogy Horvátországban milyen hatást kelt a választások elhalasztása.

Budapest, március 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, Lányi Bertalan igazságügyminiszter ma egy újságíró kérdésére kijelentette, hogy a választások elhalasztása dolgában sem közte,

sem a kabinet többi tagjai között semmi-féle nézeteltérés nincs.

Az újságíró kérdésére, hogy fog-e most a kormány a választások elhalasz-tásáról nyilatkozni s az elhalasztást meg-indokolja-e, Lányi miniszter kijelentette, hogy miután formális döntés nem történt, erről most nem lehet szó.

Arra a kérdésre, hogy milyen szem-pontból történt az igazságügyminiszter kihallgatása, Lányi azt felelte, hogy az igazságügyminisztert minden államjogi kérdésben meghallgatják s így történt ez most is. A miniszter hangsúlyozta azon-ban ismét, hogy a választások elhalasz-tása dolgában formális döntés nem történt.

Az adók behajtása.

Budapest, március 28. (A „Torontál” ered. táv.) A koalíciós lapoknak az adók-ényszerbehajtásáról szóló hirtelre vonat-kozólag Hegedűs Ferenc pénzügyi-miszter a következő kijelentést tette:

Határozottan kijelenthetem, hogy az országgyűlés által meg nem szavazott adók kényszerbehajtására nem lehet gondolni. Be kell érniünk az eddigi eszközzel, az önkéntes adófizetéssel. A bankoktól kapott előlegek abba a helyzetbe juttatták a kor-mányt, hogy a kamatszelvevényeket az év végéig beválthassák. Természetesen erősen kell majd takarékoskodnunk. A magyar járadék legutóbbi árfolyamcsökkenésére az a valótlán hir adott okot, hogy Temesvár város az ex-lex következtében pénzügyi kötelezettségei teljesítésének elengedését vagy elhalasztását kérte volna. Amikor megcáfolták ezt a hirt, ismét megnyugvás állott be. Remélem, hogy a járadék ár-folyama meg fog erősödni, mert az állam pénzügyi kötelezettségeinek teljesítése két-segtelen dolog.

Kossuth és Apponyi tanácskozása.

Budapest, március 28. (A „Torontál” ered. táv.) Apponyi Albert gróf ma meg-látogatta Kossuth Ferencet s ketten hosszabb ideig tanácskoztak.

A német császár utja.

Budapest, március 28. (A „Torontál” ered. távirata.) Berlinből táviratozzák: A német császár tavaszi utazásai, mint fél-hivatalosan jelentik, elmaradnak. Vilmos császárnak Madridba tervezett látogatását is elhalasztották.

Ferenc Ferdinánd főherceg Drezdában.

Budapest, március 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Drezdából sürgöny-zik: Ferenc Ferdinánd főherceg ma reggel kíséretével, amelyhez Starhenberg, Cernia gróf, Rumerskirch báró kamarás tartozik, Drezdába érkezett.

Elhunyt festőművész.

Budapest, március 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bihari Sándor, a ki-váló festőművész ma a Vörös-Kereszt-kórházban meghalt. A zsidó hitközség most magának vindikálja Bihari holttestét s a gyászszertartást, mert szerinte Bihari öntudatlan állapotban keresztelkedett ki. Bihari halála egy a művészkörökben, mint általában élénk részvételt kelt.

A francia kulturharc.

Budapest, március 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Párisból sürgönyzik, a párisi községtanács egy interpelláció tárgyalásakor, amely a rendőrprefektusnak a templomi leltározások felvételénél tanu-sított magatartásáról szólt, rosszaságát fejezte ki azok iránt, akik politikai agitáció céljából a leltározást templomrablásnak tekintik, jóllehet ezt ép az egyház érdeké-ben kérték és fogadták el.

A kifosztott kassai püspök.

Budapest, március 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bubicz Zsigmond kassai püspök kifosztása ügyében ma újból ki-hallgatták László műkereskedőt, aki tel-jesen ártatlannak vallja magát. A vizsgáló-bíró a kihallgatás után elrendelte László

szabadonbocsátását, amit az ügyészség azonban megfellebbezett. Hajnócsit még továbbra is fogva tartják. Az Eszterházy-képtárból állítólag elsikkasztott műkincsek-ről szóló híreket, a kassai püspök meg-cáfoltatja s ügyvédje révén konstatáltatni kívánja, hogy az Eszterházy-képtárból semmi sem hiányzik.

Az orosz események.

Budapest, március 28. (A „Torontál” eredeti táv.) Szentpétervári jelentések sze-rint a zsidó választók azon fáradoznak, hogy a városokban zsidó jelöltjeiket diadalra vigyék. A lakosság igen izgatott s a helyzet aggályos. Kellő intézkedéseket tettek, hogy a zavargásoknak elejét vegyék. Kamenec-Baltában és Nemirovban több kozák szotnya van. Több választóközség-ben a rendőrséget megerősítették.

A forrongó Kína.

Budapest, március 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint San-Franciskóból sürgönyzik, a csendestengeri postahajó-járatokon nyomára jöttek, hogy rendszer-e-sen folyik a Kinába való fegyvercsempészet. A Mandzsuria nevű postahajón tegnap sebtiben kutatást tartottak s 220 modern fegyvert s 10 000 töltést találtak. Mivel a hajó már utra készen állott, nem volt idő a tüzetes átvizsgálásra, azonban valószínű, hogy még több fegyvert is találtak volna. A megejtett nyomozás kiderítette, hogy a csempészet rendszeresen már régóta folyik.

Budapesti gabonátözsde.

Budapest, 1906 március 28.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzése.

Buza	Kilos	100 kilogr. ára		Kilos	100 kilogr. ára	
		kor.-tól	kor.-ig		kor.-tól	kor.-ig
Tiszavidéki	75	16.55	16.75	79	17.35	17.60
Pestvidéki	74	16.—	16.20	78	16.80	17.10
Bánsági	75	—	—	79	17.30	17.40
Bácskai	74	16.20	16.40	78	17.10	17.40
Szerbiai	76	—	—	—	—	—

Egyéb gabonane-műek		100 kilogr. ára		
		kor.-tól	kor.-ig	
Rozs	elsőrendű	—	13.55	13.65
”	középmínőségű	—	13.40	13.45
Árpa	takarmányáru I. r.	—	14.45	14.75
”	másodrendű	—	14.15	14.45
Köles	—	—	—	—
Zab	elsőrendű	—	15.80	16.—
”	középmínőségű	—	15.60	15.70
Tengeri	belföldi új	—	13.55	13.75
”	román vagy bolgár	—	—	—
”	cinquntin	—	—	—
Repece	káposzta	—	—	—

Határidő-üzlet.

Budapest, március 28. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén az árak nagyrészt változatlanok. Déli zár-latkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra)	16.38
Rozs (áprilisra)	13.48
Rozs (októberre)	13.32
Tengeri (májusra)	13.30
Zab (áprilisra)	15.48
Zab (októberre)	12.40

Nyiltér. *)

Mindenütt kapható

Szaga Kalodont

nélkülözhetetlen fogtisztító-szer,

a fogakat tisztán, fehéren és épségben tartja.

(353-42.1)

Köszönetnyilvánítás.

Kötelességemnek ismerem, hogy mindazon polgártársaimnak, kik a cukorkagyáramban ki-űtött tűz alkalmával az oltási munkálatokban tevékeny részt vettek, ezuton fejezem ki halás köszönetemet. Különösen köszönet mondok városunk kitűnő polgármesterének, dr. Perisics Zoltán urnak erélyes és tapintatos intézkedéseért, továbbá derék tűzoltóinknak, kik gyors meg-jelenésük és fáradhatatlan munkájuk által még nagyobb kártól mentettek meg engem.

(363-1.1)

Holländer J. Károly.

*) Az e rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1906. október hó 1-től

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:

Temesvár, Versez, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 53 p.
Pancsováról: délután 5 óra 40 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 5 óra 30 perc.
Szegedről: (motorkocsi) d. e. 9 óra 37 perc.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 58 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:

Zombolyáról, Versezről, Alibánáról és Temesvárról: este 8 óra 05 p.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 28 p.
Pancsováról: reggel 8 óra 27 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p.; este 7 óra 05 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 5 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 10 óra 10 p.; este 6 óra 45 p.
Szegedre: (motorkocsi) d. u. 1 óra.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Zombolya, Temesvár, Versez: délután 4 óra 35 p.
Temesvár, Versez, Antalfalva—Pancsova és Alibánára: reggel 3 óra 33 p.
Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 25 p.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 38 p.

Benó Testvérek

ezelőtt Kokits A. F.

divat- és rövidaru-kereskedése
„A pillangóhoz“

NAGYBECSKEREK.

Harisnyák, 351-25.3

keztük,

nyakkendők,

ingek és

„nyári játékok“ stb.

legnagyobb választékban.

Postai megrendelések pontosan
eszközöltetnek.

Rózsa vetőburgonyát

valamint

rózsa és fehér evőburgonyát

ajánl

(361-2.2)

Özvegy Guitmann Jakabné és fiai

Telefon 96.

Nagybecskerek.

Telefon 96.

FOGAK ÉS FOGSOROK

kaucuk és aranyinylemezzel,
= szájpaddás nélküli fogsorok, =
aranykorona és hidmunkák, fer-
dén rőt fogak szabályozása,
porcellán és mindennemű fog-
tömések a legkételetesebb for-
mában készíttetnek

DR. IVÁNYI MÓR,

tb. megyei főorvos fogműtermében

egy elsőrangú külföldi fogtechnikus közre-
működése mellett.

Rendelés 9-5-ig.

Rendelés 9-5-ig.

271-x.7

1181. kig. szám. 1906.

357-3.3

Pályázati hirdetmény.

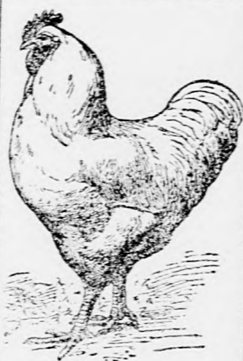
Oppova községében megüresedett községi végrehajtói állásra pályázatot hirdetek és felhívom pályázni óhajtokat, hogy ebbeli szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám legkésőbb folyó évi április hó 20-ikáig beadják.

Ezen állás javadalmazása:

1. Évi fizetés 800 korona.
2. 2 öl tűzifa.

Antalfalva, 1906. évi március hó 21-én.

Lowieser,
főszolgabíró.

Kitüntetések:

Arad
Pozsony
Budapest
Loviin
Veszprém
Nagybecskerek
Pancsova
Szatmár
Szófia
Bécs
Belgrád

Sárga Orpington tenyésztőjások.

Telivér fajtisza sárga Orpington tyukok tenyésztőjásai kaphatók

Reitter Oszkárnál
Nagybecskereken.

Darabja 80 fillér.

Saját találmányú kipróbált rázásmentes csomagolás ingyen.

== Törés teljesen kizárva ==
Fajtisza sárga Orpington kakasok és tyukok, valamint angol emdeni libák

ősi szállításra előjegyezhető.
Számos hazai és külföldi kiállításán I. rendű kitüntetések. Diszoklevelek, aranyérmek, díszemléktárgyak.

Magyar állami nagy aranyérem.

334-10.3

Szöllővesszők (európaiak)

csemege és borfajok, nagy mennyiségben kaphatók.
Ezre 6 korona.
Vasúti szállításnál a csomagolás díjtalan.

Van szerencsém a nagyérd. közönség szives tudomására hozni, hogy a mindennapi Szent István-sör mellett kapható egész március hónapban át hetenként 3-szor, és pedig: vasárnap, kedd és csütörtökön a hirneves

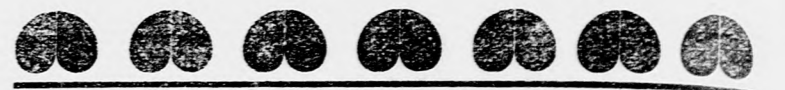
SALVATOR-SÖR

(Paulaner Bräu Salvator-Keller Münchenben.)

Kiváló tisztelettel

Marcoín Jenő.

259-12.12

Két butorozott

szoba

kiadó

Deák Ferenc-utca 7. szám alatt.

(331-x.6)

1273. kig. szám 1906.

358-3.3

Pályázati hirdetmény.

Jarkovác községben lemondás folytán megüresedett községi orvosi állásra pályázatot hirdetek és felhívom pályázni óhajtokat, hogy ebbeli felszerelt folyamódványait hozzám legkésőbb folyó évi április hó 20-ig beadják.

A jarkováci községi orvosi állásnak javadalma a következő:

1. Évi törzsfizetés 1600 korona.
2. Látogatási díj nappal 40 fillér.
3. Látogatási díj éjjel 80 fillér.
4. Halottkémlet esetén 40 fillér.

Huszvizsgálatért a szabályrendeletileg megállapított díjak.

Megjegyeztetik, miszerint intézkedés fog tétetni, hogy a jarkováci községi orvos egyúttal a vasúti orvosi vizsgálat teljesítését elnyerhesse.

A megválasztandó orvos a körorvosi nyugdíjintézetbe tartozik belépni.

Kelt Antalfalván, 1906. évi március hó 21-én.

Lowieser,
főszolgabíró.

Egy idősebb tisztességes

lakatos,

ki több évi gyakorlattal bír és azt bizonyítvánnyal igazolni tudja, azonnali belépésre kerestetik. Csak elsőrendű erőkre reflektálunk.

Első Magyar Torontáli
Szönyeg- és Butorszövetgyár.

(362-1.1)

FELTÜNŐ UJDONSÁG.

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszerű veszi és többé mást nem szíhat.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY.

(48-104.25)

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.

Íróasztal megvételre kerestetik.

Cím a kiadóhivatalban. 342-x.6